

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3053/2015. (III. 13.) AB VÉGZÉSE**alkotmányjogi panasz visszautasításáról**

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

végzést:

Az Alkotmánybíróság a Kúria Kvk.V.37.013/2015/2. számú végzése ellen benyújtott, valamint a választási eljárásról szóló 2013. évi XXXVI. törvény 2014. június 17-ig hatályban volt 124. § (2) bekezdése, illetve a 224. § (2) bekezdése alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

Indokolás

- [1] 1. Az indítványozó 2015. február 27. napján alkotmányjogi panaszt nyújtott be a Kúriánál az Alkotmánybírósághoz címezve az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 26. § (1) bekezdése alapján.
- [2] Az ügy előzményeként a Baranya Megye 02. számú Országgyűlési Egyéni Választókerületi Választási Bizottság (a továbbiakban: OEVB) a 2014. március 6-án meghozott 44/2014. számú határozatával az indítványozót 70 darab ajánlói átadási kötelezettségének elmulasztása miatt 3 552 500 Ft bírság megfizetésére kötelezte. Az indítványozó fellebbezése folytán eljáró Nemzeti Választási Bizottság (a továbbiakban: NVB) a 2014. március 11-én meghozott 661/2014. számú határozatával az OEVB határozatát helybenhagyta. Az indítványozó az NVB határozata ellen 2014. október 28-án – több mint fél évvel az NVB határozatának meghozatalát követően – bírósági felülvizsgálati kérelmet terjesztett elő a Pécsi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróságnál. Kérelmét a közigazgatási és munkaügyi bíróság felterjesztette a Kúriára.
- [3] A Kúria az indítványozó bírósági felülvizsgálati kérelmét érdemi vizsgálat nélkül elutasította. A Kúria a végzés indokolásában kifejtette, hogy a kérelem több okból is alkalmatlan az érdemi vizsgálatra. Egyrészt a választási eljárásról szóló 2013. évi XXXVI. törvény (a továbbiakban: Ve.) 224. § (5) bekezdése alapján a felülvizsgálati eljárásban a jogi képviselő kötelező, az indítványozó viszont személyesen, jogi képviselő nélkül járt el. Másrészt a bírósági felülvizsgálati kérelem benyújtására a Ve. 224. § (2) bekezdésében biztosított törvényi

határidő az indítványozó vonatkozásában 2014. március 14. napján lejárt, ezért a 2014. október 28. napján – tévesen a Pécsi Közigazgatási és Munkaügyi Bírósághoz – benyújtott bírósági felülvizsgálati kérelme elkésett.

- [4] A Kúria ezt követően megállapította, hogy a bírósági felülvizsgálati kérelmet érdemi vizsgálat nélkül el kell utasítani egyfelől a Ve. 231. § (1) bekezdés *b)* pontja alapján, mert az elkésett, másfelől a Ve. 231. § (2) bekezdése szerint, mert az indítványozó jogi képviselő nélkül járt el.
- [5] 2. Az indítványozó ezt követően fordult az Alkotmánybírósághoz. Álláspontja szerint a Kúria döntésével az ügyben alaptörvény-ellenes jogszabály alkalmazása folytán az Alaptörvényben biztosított alapjogok sérelme következett be.
- [6] Az indítványozó hivatkozott a választójog [XXIII. cikk (1) bekezdés], a jogorvoslathoz való jog [XXVIII. cikk (7) bekezdés] sérelmére, felhívta az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdését és a 28. cikket.
- [7] A panaszban az indítványozó a Ve. 2014. június 17-ig hatályban volt 124. § (2) bekezdésének (ajánlóívre vonatkozó átadási kötelezettség, a bírság szabályai) és a Ve. 224. § (2) bekezdésének (jogorvoslati határidő) alaptörvény-ellenességét állítja és kéri azok megsemmisítését az Alkotmánybíróságtól.
- [8] Az alkotmányjogi panasz indokolásaként az indítványozó előadta, hogy a jogalkotó időközben csökkentette a bírság mértékét, így a Ve. jelenleg hatályos szabályai alapján a rá kiszabott bírság töredékét, mindössze 1/5-öd részét kellene megfizetnie. A Ve. 2014. márciusában hatályos 124. §-a ezért „a józan észnek ellentmondó, a közjónak nem megfelelő, és nem erkölcsös, gazdaságosnak nem tekinthető, jogtudományi elvekkel ellenkező jogalkotói hatalomgyakorlás. A Ve. 124. § módosításai igazolják az évszázados jogelvek érvényesülésének csíráit.”
- [9] Az indítványozó azt is állította, hogy a Ve. 224. § (2) bekezdésében foglalt, a határozat meghozatalától számított három napban meghatározott fellebbezési határidő „mélysegesen sérti” az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdésében biztosított jogorvoslathoz való jogát, hiszen csak akkor lett volna lehetősége a felülvizsgálati kérelmet határidőben beadni, ha az NVB ülésén személyesen jelen van, azonban annak időpontjáról nem kapott értesítést, azt nyilvánosan nem tették közzé, tehát „a felülvizsgálati kérelem határidőben történő benyújtására gyakorlatilag nincs az átlagpolgárnak lehetősége.” Az indítványozó ezzel összefüggésben hosszasan bírálta az Nemzeti Választási Iroda eljárását, mert állítása szerint az többszörös jogsértést követett el az NVB határozatának közzétevése során.

- [10] 3. A Ve. 233. § (1) bekezdése szerint az e törvény alapján, a választási szerv határozatával kapcsolatos jogorvoslati eljárásban hozott bírói döntés elleni alkotmányjogi panasz a sérelmezett döntés közzétételétől számított három napon belül nyújtható be. A (2) bekezdés kimondja, hogy az Alkotmánybíróság az e törvény alapján, a választási szerv határozatával kapcsolatos jogorvoslati eljárásban hozott bírói döntés elleni alkotmányjogi panaszról az Abtv. 56. §-a szerint a beérkezésétől számított három munkanapon belül, a befogadott alkotmányjogi panaszról további három munkanapon belül dönt. A jelen ügyben az alkotmányjogi panasz az NVB határozata ellen benyújtott felülvizsgálati kérelem elbírálásáról szóló végzést, az alapul fekvő jogszabályok alkalmazását támadja.
- [11] 4. Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az alkotmányjogi panasz a befogadhatóság törvényi feltételeinek nem felel meg.
- [12] Az Abtv. 56. § (1) bekezdése szerint az Alkotmánybíróság az ügyrendjében meghatározottak szerinti tanácsban eljárva dönt az alkotmányjogi panasz befogadásáról. A (2) bekezdés kimondja, hogy a tanács mérlegelési jogkörében vizsgálja az alkotmányjogi panasz befogadhatóságának törvényben előírt tartalmi feltételeit, különösen a 26–27. § szerinti érintettséget, a jogorvoslat kiemelését, valamint a 29–31. § szerinti feltételeket. A (3) bekezdés úgy szól, hogy a befogadás visszautasítása esetén a tanács rövidített indokolással ellátott végzést hoz, amelyben megjelöli a visszautasítás indokát.
- [13] 4.1. Az indítványozó alkotmányjogi panaszát egyrészt a Kúria Kvk.V.37.013/2015/2. számú végzése ellen nyújtott be. Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az indítvány ezen része nem felel meg a határozott kérelem törvényi feltételeinek [Abtv. 52. § (1b) bekezdés], mert nem jelölte meg azt az alaptörvényi, illetve törvényi rendelkezést, amely megállapítja az Alkotmánybíróság hatáskörét az indítvány elbírálására, továbbá amely az indítványozó jogosultságát megalapozza; illetve nem adott elő indokolást arra nézve, hogy a sérelmezett bírói döntés miért ellentétes az Alaptörvény megjelölt rendelkezéseivel.
- [14] 4.2. Az Abtv. 26. § (1) bekezdése szerinti alkotmányjogi panasz esetében törvényi előírás az alaptörvény-ellenes jogszabály bírósági eljárásban való alkalmazása. Jelen esetben a Kúria a végzés meghozatala során nem alkalmazta a Ve. 124. § (2) bekezdését, ezért a panasz ebben a részében nem felel meg az Abtv. 26. § (1) bekezdésében foglalt előírásnak.

- [15] 4.3. A Ve. 224. § (2) bekezdésének (jogorvoslati határidő) a választójog [XXIII. cikk (1) bekezdés] és a jogorvoslathoz való jog [XXVIII. cikk (7) bekezdés] szempontjából állított alaptörvény-ellenessége nem alapozza meg a panasz befogadását, míg az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésére és 28. cikkére alkotmányjogi panaszt alapítani nem lehet.
- [16] Az Alkotmánybíróság eddigi gyakorlatát áttekintve megállapítható, hogy a 24/1999. (VI. 30.) AB határozatban (a továbbiakban: Abh1.) a népszavazási eljárás egyes kérdéseiben, ezen belül különösen a jogorvoslatra nyitva álló határidő tekintetében fejtette ki álláspontját. Határozatában hangsúlyozta, hogy alkotmányossági szempontból alapvető különbségek ragadhatók meg a választási és a népszavazási eljárás között. Míg a választási rendszer lényegéből fakadóan szükségesek és ezáltal indokoltak is a rövid (1 és 3 napos) határidők, addig a népszavazási eljárásban ez nem minden esetben indokolható. Rámutatott továbbá: „[...] a jogalkotónak a választási eljárásban olyan ésszerű határidőket kellett megállapítania, amelyek biztosítják egyrészt a jogorvoslathoz való jogot, másfelől pedig azt, hogy a választás eredményének megállapítását a jogorvoslat minél kevésbé késleltesse, s ezáltal a választási eljárás szabályaiból következő egyéb határidők betartását meg ne akadályozza [...]”. (ABH 1999, 237, 243.)
- [17] Az Alkotmánybíróság az Abh1.-ben arra is utalt, hogy „[a] választási eljárásban tudható, így előre kiszámítható, hogy mikor kerülhetnek sorra olyan döntések, amelyekkel kapcsolatban a jogorvoslat esetlegesen felmerülhet. A választási szervek elérhetősége biztosított, folyamatosan üléseznek, illetve készenléti helyzetben vannak.” (ABH 1999, 237, 245.)
- [18] Kifejezetten a régi Ve. (a választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvény) 78. § (1) bekezdésével, illetve annak egy bizonyos szövegrészével foglalkozott az Alkotmánybíróság az 59/2003. (XI. 26.) AB határozatban (a továbbiakban: Abh2.). Az Alkotmánybíróság abban az ügyben azt vizsgálta, hogy a régi Ve. 78. § (1) bekezdésének „illetőleg döntés meghozatalától számított” szövegrésze – tekintettel a választási eljárás jellegére – eredményezi-e az Alkotmány 57. § (5) bekezdésében biztosított jogorvoslati jog, illetőleg az Alkotmány 2. § (1) bekezdése szerinti jogállamiság alapelvének sérelmét (ABH 2003, 607.). Az Abh2.-ben az Alkotmánybíróság megállapította, hogy „[a] választási eljárásnak a demokratikus legitimitáció biztosításában megnyilvánuló funkciója, valamint az eljárási rend sajátosságai, ezen belül is különösen a jogalanyok (jogorvoslattal érintett személyek) [...] helyzete indokoltá teszi a rövid jogorvoslati határidők és az ehhez kapcsolódó szigorúbb feltételek

meghatározását. Az Alkotmánybíróság ennek alapján megállapította, hogy a Ve. 78. § (1) bekezdés „illetőleg döntés meghozatalától számított” szövegrésze nem sérti az Alkotmány 2. § (1) bekezdése szerinti jogállamiság alapelvét, továbbá az 57. § (5) bekezdésben foglalt jogorvoslathoz való jogot sem, ezért az alkotmányjogi panaszt elutasította.”

- [19] A Ve. 48. §-a szintén biztosítja az eljárás jellegéhez igazodóan a döntések mielőbbi megismerését, elsősorban a rövid úton való közlés előírásával, ezért az Alkotmánybíróság a Ve. hatálybalépése óta, a választási szerv határozatával kapcsolatos jogorvoslati eljárásban hozott bírói döntések elleni alkotmányjogi panaszok közül, az alkotmányjogi jelentőségű kérdés felvetésének hiánya miatt nem fogadta be azokat, amelyek a Ve. 224. § (2) bekezdését támadták [legutóbb lásd: 3092/2014. (IV. 1.) AB végzés].
- [20] Mindezekre figyelemmel nem lehet megállapítani, hogy a jelen esetben és tényállás mellett az alkotmányjogi panasz az Abtv. 29. §-a szerinti alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést vetne fel.
- [21] Az Alkotmánybíróság ezért az Ügyrend 30. § (2) bekezdés a) és h) pontjai alapján, az Abtv. 56. § (3) bekezdése alkalmazásával az alkotmányjogi panaszt visszautasította.

Budapest, 2015. március 3.

Dr. Szívós Mária s. k.,
megbízott tanácsvezető,
előadó alkotmánybíró

Dr. Czine Ágnes s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lévay Miklós s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Pokol Béla s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Varga Zs. András s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/658/2015.

